

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

T.C.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

THSK KANSER DAİRE BAŞKANLIĞI - THSK
KANSER DAİRE BAŞKANLIĞI EVRAK BİRİMİ
5/02/2015 10:36 / 23776858 / 610 / 198

00008034828

7/52167
610/17

Sayı : 23776858/610

Konu :Yazılı Soru Önergesi Cevaplandırılması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01/10/2014 tarihli ve 43452547-120.00/196726 sayılı yazınız.

Edirne Milletvekili Sayın Kemal DEĞİRMENDERELİ tarafından, Bakanlığımıza yöneltilen “Ergene Nehrinin suladığı alanlarda yetişen pirinçlerin kanserojen olduğu iddiasına ilişkin” 7/52167 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

EK : Önerge cevabı (4 sayfa)

Edirne Milletvekili Sayın Kemal DEĞİRMENDERELİ tarafından, Bakanlığımıza yöneltilen “Ergene Nehrinin suladığı alanlarda yetişen pirinçlerin kanserojen olduğu iddiasına ilişkin” 7/52167 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR

Edirne'de Kamu Hastaneleri Birliği'ne bağlı Devlet Hastanesinde Gastroenteroloji Uzmanı Dr. Dilek Tucer, düzenlenen basın toplantısında Ergene Nehri'nin suladığı alanlarda yetişen pirinçlerin kansere yol açabileceğini “gelişigüzel söylediği” gerekçesiyle Edirne Valisi Dursun Ali Şahin tarafından görevinden alındığı bilgi edinilmiştir. Konuyla ilgili olarak;

SORU 1- Trakya bölgesinde Ergene Nehrinin kanserojen etkisi bulunmakta mıdır?

CEVAP 1-

Bakanlığımızın en son yayımladığı resmi kanser istatistiklerine göre Trakya bölgesindeki kanser görülme sıklığı değerleri aşağıda verilmektedir.

Trakya Bölgesi Kanser Görülme Sıklığı (2010 yılı, 100 Bin de)

İller	Toplam Görülme Sıklığı
Trakya Bölgesi*	166,9
AB-28**	273,5
Türkiye	215,0

* Çanakkale,Edirne,İstanbul,Kırklareli,Tekirdağ illerini kapsamaktadır.

**AB-28 değeri 2012 yılına aittir.

SORU 2- Trakya bölgesinde kolon ve mide kanseri özellikle son yıllarda artmış mıdır?

CEVAP 2-

Kolorektal ve Mide Kanseri Sıklığı Açısından Bazı Dünya Ülkeleri ile Türkiye, ve Trakya bölgesi Karşılaştırılması (100 bin'de)

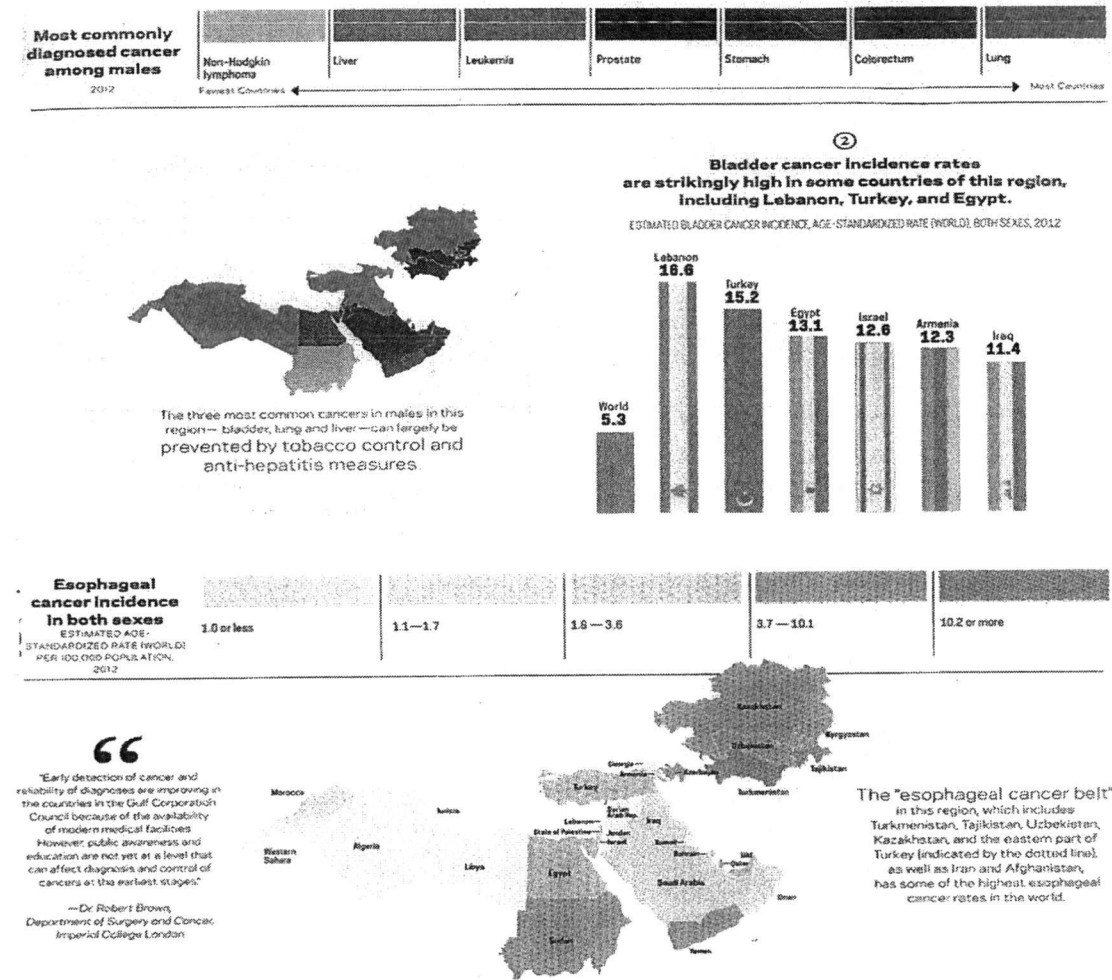
	Kolorektal	Mide
Japonya	32,2	29,9
Çin	14,2	22,7
Kore	45,0	41,8
Kazakistan	22,8	21,6
AB Ülkeleri	31,3	7,2
Kanada	35,2	4,9
Amerika	25,0	3,9
Trakya Bölgesi*	16,1	8,9
Türkiye	16,9	12,8

*Çanakkale,Edirne,İstanbul,Kırklareli,Tekirdağ illerini kapsamaktadır.

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Trakya Bölgesinin Mide ve Kolorektal kanser görülme sıklığının Türkiye ve bazı dünya ülkeleri ortalamasına benzer olduğu görülmektedir.

Mide kanserleri muhtemel genetik yatkınlıklara ve beslenme alışkanlıklarına bağlı olarak coğrafi bir dağılım göstermektedir. Dünyada mide kanseri olgularının yarısından çoğu Asya ülkelerinde görülmektedir. ABD, Afrika, Avustralya ve Batı Avrupa kıtalarında mide kanserleri çok daha nadir görülmektedir. Asya ülkelerine benzer şekilde Doğu Anadolu Bölgemizin de içerisinde yer aldığı Ortadoğu coğrafyasında mide kanseri sıklığının biraz daha fazla olduğu görülmektedir.

Şekil 1 IARC Dünya Kanser Atlası

SORU 3- Trakya bölgesinde kanser vakalarının neden arttığına dair herhangi bir veri toplanmakta mı, bilimsel çalışma yapılmakta mıdır?

SORU 4- Türkiye’de veya yabancı kaynaklı bu alanda yapılan çalışmalarda Trakya bölgesinde kanser vakalarının artışına sebep konulardan bahsedilmekte midir?

CEVAP 3-4

Trakya bölgesine münhasır bir kanser artışı söz konusu değildir.

SORU 5- Bakanlığınız söz konusu hekimin görevden alınmasıyla ilgili olarak öncesinde bilgilendirilmiş midir?

CEVAP 5-

Söz konusu hekim Bakanlığımızın bilgisi dahilinde Valilikçe görevinden uzaklaştırılmış olup, Bakanlığımız tarafından görevlendirilen denetçi tarafından yapılan soruşturma neticelendirildikten sonra tekrar görevine iade edilmiştir.

SORU 6- Söz konusu hekimin yaptığı açıklamalar Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?

CEVAP 6-

Bahse konu açıklama kayıtlarımıza da yansıyan bir bilimsel bulgunun açıklanması olmayıp, kişisel gözlemlerin ifadesidir. Ancak nevi itibariyle halkı endişe ve paniğe sevk edici olma riski mevcuttur. İncelemenin gerekçesi de budur. Hekimin kastının halkı endişe ve paniğe sevk etmek olmadığı hastaları nedeniyle kişisel endişelerini dile getirdiği anlaşılmıştır.

Devlet memurlarının, basına bilgi ve demeç vermesine ilişkin düzenleme 657 sayılı Kanunun 15'inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu madde de, memurların kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi ve demeç veremeyecekleri belirtilmiştir. Bu konudaki bilgilerin ancak Bakanın yetkili kılacağı görevli, illerde valiler veya yetkili kılacağı görevli tarafından yapılabileceği hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, Hekimlerin kamu görevinin oluş süreciyle ilgili basına bilgi ve demeç veremeyeceği çok açık olarak ortaya çıkmaktadır. Yani Kanun koyucu bir görevi yürüten memurun yaptığı göreve ilişkin bilgi vermesinin yasak olduğunu belirtmektedir.

SORU 7- 2011 yılından bu yana Trakya Üniversitesi, Tıp Fakültesi Hastanesi, Cerrahpaşa ve Çapa Tıp Fakültesi hastanelerinde Trakya bölgemizden gelen hastalarda saptanan kanser vakası sayısı kaçtır? Daha çok hangi tip kanser vakalarına rastlanılmaktadır?

CEVAP 7-

Cerrahpaşa, Çapa Tıp Fakülteleri Hastaneleri ve Trakya Üniversitesi Hastanelerinden şuan itibariyle 2011-2013 yıllarına ait Trakya Bölgesi ikametgahlı toplam kanser olgusu sayısı 4674'dir.

2011-2014 yıllarına ait veri toplama, kalite, dublikasyon vb. çalışmaları devam etmektedir.

SORU 8- Son 10 yıllık süreçte Trakya bölgemizden kanser saptanan vakalarda artış ne olmuştur? Artmış ise, sebepleri araştırılmış mıdır ve önlenmesi amacıyla ne gibi tedbirler alınmıştır?

CEVAP 8-

Dünya genelinde kanser sıklığı her geçen gün artmaktadır. Ülkemizde, kanser sıklığı dünyadaki artışa paralel ve benzer oranlarda artış göstermektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre kanserde görülen bu artışın üç temel sebebi yaşlı nüfusta meydana gelen artış, tütün kullanımı ve obezite salgınıdır. Ülkemizde; bunların yanı sıra, kanser görülme sıklığındaki görece artışın kayıtların iyileştirilmesiyle ve teşhis imkanlarının artmasıyla da ilgili olduğu unutulmamalıdır.

Kanser verilerine geriye yönelik olarak 2002 yılına kadar erişilebilmektedir. Ancak o yıllara ait kanser kayıtları yetersiz durumdadır. Tüm dünyada kanser kayıtçılığı yapılan nüfusun genel oranı %8 iken, ülkemizde 2014 yılında yapılan çalışmalar ile bu oran % 100 e çıkartılmış olup, 81 ilde aktif kanser kayıtçılığı yapılmaya başlanmıştır. Bu da 2002 yılında sadece 2 ille başlanan kanser kayıtçılığı çalışmalarının şu an geldiği noktayı daha iyi ifade etmektedir. 2014 yılı itibari ile İzmir, Antalya, Trabzon ve Edirne aktif kanser kayıt merkezlerimiz Dünya Sağlık Örgütü'nce akredite olmuştur. Bu illere gelecek yıllarda yeni iller de dahil olacaktır. Ayrıca yirmi yılını dolduran İzmir Aktif Kanser Kayıt Merkezimiz Dünya Sağlık Örgütü tarafınca Kuzey Afrika ve Batı Asya ülkelerinin uluslararası Kanser Kayıtçılığı Eğitim Merkezi olmuştur.

2006-2010 yıllarına ait kanser istatistiklerimiz incelendiğinde, Trakya Bölgesinin kanser görülme sıklığı Türkiye ortalamasının altındadır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı ile koruyucu sağlığa özel bir önem verdik. Bu kapsamda kanserle mücadele politikamızın temelini, birincil korunma denen kanser yapan etkenin ortadan kaldırılmasına yönelik mücadele oluşturuyor. Bu amaçla birincil korunma ile önlenebilen ve ülkemiz için çok önemli olan akciğer, mesane, mide ve meme kanserleri gibi pek çok kanserin etkeni olan tütüne karşı önemli bir mücadele programı yürüttük. Önce parlamentomuzun bütün üyelerinin desteği ile ülkemizi dünyanın en kapsamlı tütün kontrolü kanununu çıkaran 6 ülke arasına kattık. Uygulamalarda ise dünyada en başarılı tütün mücadelesini yürüten ülke ünvanını aldık. Yürüttüğümüz bu program Dünya Sağlık Örgütü başta olmak üzere uluslararası arenada büyük takdir topladı.

Ayrıca çevresel etkenler konusundaki bilgi düzeyimizi artırmak, gerekli tedbirleri almak üzere çalışmalar başlattık. Asbest ve Radon maruziyeti ve risk durumunu araştırmak üzere büyük ölçekli çalışmalar başlattık.

Kanser oluşumunda bir diğer önemli risk unsuru olan obezite için "Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı"nı uygulamaya koyduk.

Türkiye'de her ilimizde en az bir "Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi (KETEM)" açtık. KETEM sayımız 134'e ulaştı. Meme, rahim ağzı ve kolorektal kanserler ile ilgili toplum temelli tarama ve halk eğitimi programlarını, kanserin erken teşhis ve önlenmesinde aktif görev alan bu merkezlerde yürütüyoruz. Kanser erken teşhis, tarama ve tedavisiyle ilgili hizmetleri halkımıza tamamen ücretsiz olarak veriyoruz.

Bildiğiniz gibi artık ailenin bütün fertlerinin sağlığından sorumlu olan aile hekimlerimiz var. Ailemize özel bu hekimlerimizin görevleri arasında sorumluluğunu üstlendiği kişinin hastalıklardan korunması için gerekli tedbirleri alması en öncelikli olandır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.